

Een verklaring over het welvaartsevangelie

Theologie Werkgroep

Beschikbaar in: Engels | | Portugees | Español

Lausanne Theologie Werkgroep

Van het Afrika-hoofdstuk - Lausanne Theology Working Group

Tijdens haar consultaties in Akropong, Ghana, 8-9 oktober, 2008 en 1-4 september 2009

OPMERKING: Dit is een verklaring, aangeboden als discussiestarter voor verdere reflectie (theologisch, ethisch, pastoraal en missiologisch, sociaal-politiek en economisch) over de fenomenale opkomst van welvaartsonderwijs over de hele wereld en Afrika in het bijzonder. De onderstaande punten zijn een samenvatting van vele punten die zijn gemaakt tijdens de bespreking van drie papers tijdens de oktober 2008 en tien papers tijdens de consultaties van september 2009. We definiëren het welvaartsevangelie als de leer dat gelovigen recht hebben op de zegeningen van gezondheid en rijkdom en dat ze deze zegeningen kunnen verkrijgen door positieve geloofsbelijdenissen en het "zaaien van zaden" door het getrouw betalen van tienden en offers. We erkennen dat welvaartsonderwijs een fenomeen is dat de confessionele barrières doorbreekt. Welvaartsonderwijs kan in verschillende mate worden gevonden in de reguliere protestantse, pinkster- en charismatische kerken. Het is het fenomeen van welvaartsleer dat hier wordt behandeld, niet een bepaalde denominatie of traditie. We erkennen verder dat er enkele dimensies van welvaartsleer zijn die hun wortels hebben in de Bijbel, en we bevestigen dergelijke elementen van waarheid hieronder. We willen niet uitsluitend negatief zijn en we erkennen de verschrikkelijke sociale realiteiten waarin deze leer floreert en de mate van hoop die het biedt aan wanhopige mensen. Hoewel we deze positieve eigenschappen erkennen, is het onze algemene mening dat de leringen van degenen die het 'welvaartsevangelie' het meest krachtig promoten, vals zijn en de Bijbel ernstig vervormen, dat hun praktijk vaak onethisch en onchristelijk is, en dat de impact op veel kerken pastoraal schadelijk en geestelijk ongezond is, het biedt niet alleen geen blijvende hoop, maar kan zelfs mensen afleiden van de boodschap en middelen van eeuwig heil. Met dergelijke eigenschappen kan het eenvoudigweg worden omschreven als een vals evangelie. We roepen op tot verdere reflectie over deze zaken binnen de christelijke kerk en verzoeken de Lausanne-beweging bereid te zijn een zeer duidelijke verklaring af te leggen waarin de excessen van welvaartsleer worden afgewezen als onverenigbaar met het evangelische Bijbelse christendom.

1. We bevestigen de wonderbaarlijke genade en kracht van God en verwelkomen de groei van kerken en bedieningen die deze demonstreren en die mensen ertoe brengen een verwachtingsvol geloof in de levende God en zijn bovennatuurlijke kracht te hebben. We geloven in de kracht van de Heilige Geest. **We verwerpen echter als on-Bijbels het idee dat Gods wonderbaarlijke kracht kan worden behandeld als een automatisme, of ter beschikking staat door menselijke technieken, of gemanipuleerd door menselijke woorden, handelingen of rituelen.**
2. We bevestigen dat er een Bijbelse visie is op het welvaren van de mens, en dat de Bijbel materieel welzijn (zowel gezondheid als rijkdom) opneemt in zijn leer over de zegen van God. Dit vereist verdere studie en uitleg over de hele Bijbel in beide Testamenten. We moeten het materiële en het spirituele niet compleet los van elkaar zien in 2 gescheiden afzonderlijke delen, in een on-Bijbels dualisme. **We verwerpen echter het on-Bijbelse idee dat geestelijk welzijn kan worden gemeten in termen van materieel welzijn, of dat rijkdom altijd een teken is van Gods zegen (omdat het kan worden verkregen door onderdrukking,**

bedrog of corruptie), of dat armoede of ziekte of vroege dood, altijd een teken is van Gods vloek, of gebrek aan geloof, of menselijke vloeken (aangezien de Bijbel expliciet ontkent dat dit altijd zo is)

3. We bevestigen de Bijbelse leer over het belang van hard werken en het positieve gebruik van alle middelen die God ons heeft gegeven - bekwaamheden, gaven, de aarde, opleiding, wijsheid, vaardigheden, rijkdom, enz. En in de mate, dat sommige punten van het welvaart onderwijs, deze dingen stimuleert, het kan een positief effect hebben op het leven van mensen. Wij geloven niet in een on-Bijbelse ascese die zulke dingen afwijst, of een on-Bijbels fatalisme dat armoede ziet als een lot waartegen niet kan worden gevochten. **We verwerpen echter als gevaarlijk in tegenspraak met de soevereine genade van God, het idee dat succes in het leven volledig te danken is aan ons eigen streven, worstelen, onderhandelen of slimheid. We verwerpen die elementen van Welvaartsonderwijs die vrijwel identiek zijn aan 'positief denken' en andere soorten 'zelfhulp'-technieken. We zijn ook bedroefd om te zien dat Welvaartsonderwijs de nadruk heeft gelegd op individuele rijkdom en succes, zonder de noodzaak van verantwoordelijkheid van de gemeenschap, en dus feitelijk een traditioneel kenmerk van de Afrikaanse samenleving heeft beschadigd, namelijk toewijding aan zorg binnen de uitgebreide familie en de bredere sociale gemeenschap.**
4. We erkennen dat Welvaartsonderwijs floreert in contexten van verschrikkelijke armoede, en dat het voor veel mensen hun enige hoop is, in het licht van constante frustratie, het falen van politici en NGO's, enz., voor een betere toekomst, of zelfs voor een draaglijker dagelijks bestaan. We zijn boos dat zulke armoede aanhoudt en we bevestigen de opvatting van de Bijbel dat het ook God boos maakt en dat het niet zijn wil is dat mensen in bittere armoede leven. We erkennen en belijden dat de kerk in veel situaties haar profetische stem in de publieke arena heeft verloren. **We geloven echter niet dat welvaartsonderwijs een nuttig of bijbels antwoord biedt op de armoede van de mensen onder wie het floreert. En we zien dat veel van dit onderwijs afkomstig is uit Noord-Amerikaanse bronnen waar mensen niet op dezelfde manier materieel arm zijn.**
  - a. **Het verrijkt degenen die het prediken enorm, maar laat menigten niet beter af dan voorheen, met de extra last van teleurgestelde hoop**
  - b. **Hoewel het de nadruk legt op verschillende vermeende spirituele of demonische oorzaken van armoede, wordt er weinig of geen aandacht besteed aan economische en politieke oorzaken, waaronder onrecht, uitbuiting, oneerlijke internationale handelspraktijken, enz.**
  - c. **Het neigt er dus toe de armen tot slachtoffer te maken door hen het gevoel te geven dat hun armoede hun eigen schuld is (wat de Bijbel niet doet), terwijl het nalaat degenen aan te spreken en aan de kaak te stellen wier hebzucht anderen armoede toebrengt (wat de Bijbel herhaaldelijk doet).**
  - d. **Sommige takken van de welvaartsleer gaan helemaal niet over het helpen van de armen, en bieden al helemaal geen duurzaam antwoord op de echte oorzaken van armoede.**
5. We accepteren dat sommige welvaartsleraren oprecht proberen de Bijbel te gebruiken bij het uitleggen en promoten van hun leringen. **We zijn echter bedroefd dat veel gebruik van de Bijbel ernstig vervormd, selectief en manipulatief is. We roepen op tot een meer zorgvuldige exegese van teksten, en een meer holistische Bijbelse hermeneutiek, en we veroordelen de manier waarop veel teksten uit hun verband worden gedraaid en worden gebruikt op manieren die in tegenspraak zijn met een zeer duidelijke Bijbelse leer. En vooral betreuren we het feit dat in veel kerken waar welvaartsleer domineert, de Bijbel zelden op een zorgvuldige of verklarende manier wordt gepredikt, en de weg van redding, inclusief bekering van zonde en reddend geloof in Christus voor vergeving van zonden, en de hoop op eeuwig leven, wordt verkeerd voorgesteld en vervangen door materieel welzijn.**

6. We verheugen ons over de fenomenale groei van het aantal belijdende christenen in veel landen waar kerken die welvaartsleer en praktijk hebben aangenomen erg populair zijn. ***De numerieke groei of megastatistieke tonen echter niet noodzakelijk de waarheid aan van de boodschap die ermee gepaard gaat, of het geloofssysteem erachter. Populariteit is geen bewijs van waarheid; en mensen kunnen in grote aantallen worden misleid.***
7. We stellen met genoeg vast dat veel kerken en leiders kritisch zijn en in sommige gevallen openlijk afstand doen van en de banden met specifieke aspecten van de Afrikaanse oer- of traditionele religie en haar praktijken verbreken, waar deze in strijd kunnen zijn met de Bijbelse openbaring en wereldbeeld. ***Toch lijkt het duidelijk dat er veel aspecten van Welvaartsleer zijn die hun wortels in juist die grond hebben. We vragen ons daarom af of veel populair christendom een gesyncretiseerde bovenbouw is op een onderliggend wereldbeeld dat niet radicaal is veranderd door het Bijbelse evangelie. We vragen ons ook af of de populariteit en aantrekkingskracht van Welvaartsleer een indicatie is van het mislukken van de contextualisering van het evangelie in Afrika.***
8. We zien dat veel mensen getuigen van de manier waarop Welvaartsonderwijs hun leven ten goede heeft beïnvloed door hen aan te moedigen meer geloof te hebben, te streven naar verbetering van hun opleiding of werk. Wij verheugen ons hierin. Er schuilt grote kracht in zo'n getuigenis, en we danken God wanneer een van zijn kinderen zijn zegen geniet. ***We merken echter evenzeer op dat veel mensen door dergelijk onderwijs zijn misleid tot vals geloof en valse verwachtingen, en wanneer deze niet worden bevredigd, zullen ze 'God opgeven', of hun geloof helemaal verliezen en de kerk verlaten. Dit is tragisch en moet zeer pijnlijk zijn voor God.***
9. We erkennen dat veel welvaartsleraren veelal hun wortels hebben in evangelische kerken en tradities, of zijn grootgebracht onder invloed van evangelische parakerkelijke bedieningen. ***Maar we betreuren het duidelijke bewijs dat velen van hen in de praktijk zijn afgeweken van de belangrijkste en fundamentele leerstellingen van het evangelische geloof, inclusief het gezag en de prioriteit van de Bijbel als het Woord van God, en de centrale plaats van het kruis van Christus.***
10. We weten dat God leiders soms in posities plaatst met grote publieke bekendheid en invloed. ***Er zijn echter aspecten van de levensstijl en het gedrag van veel predikers van de Welvaartsleer die we betreurenswaardig, onethisch en ronduit afgodisch vinden (tegen de god van Mammon), en in sommige van deze opzichten kan er een beroep op ons worden gedaan om dingen als de kenmerken van valse profeten te identificeren en te verwerpen, volgens de normen van de Bijbel. Waaronder:***
  - Flamboyante en buitensporige rijkdom en extravagante levensstijl
  - Onethische en manipulatieve technieken
  - Constante nadruk op geld, alsof het een opperste goed is – dat is mammon
  - De traditionele oproep tot bekering en geloof vervangen door een oproep om geld te geven
  - Hebzucht die afgoderij is
  - Leven en zich gedragen op manieren die volkomen in strijd zijn met het voorbeeld van Jezus of het patroon van discipelschap dat hij onderwees.
  - De sterke leer van het Nieuwe Testament over de gevaren van rijkdom en de afgodische zonde van hebzucht negeren of tegenspreken
  - Het nalaten om het woord van God te prediken op een manier die de kudde van Christus voedt
  - Het niet prediken van de hele evangelieboodschap van zonde, berouw, geloof en eeuwige hoop.
  - Het nalaten om de hele raad van God te prediken, maar het te vervangen door wat mensen willen horen.
  - Tijd voor evangelisatie vervangen door fondsenwervende evenementen en oproepen

Eerste ontwerp door ds. dr. Chris Wright (voorzitter, Lausanne Theology Working Group) Bewerkt door ds. Dr. John Azumah (lid, Lausanne Theology Working Group) In samenwerking met ds. Prof. Kwabena Asamoah-Gyadu, voorzitter van het Akropong-overleg . Dit is een samenvattend overzicht van punten die door veel bijdragers zijn gemaakt, via de schriftelijke stukken en de volgende discussies.

Datum: 16 januari 2010